

**PRENUMERATA WYNOŚI:**  
 w Kaliszu miesięcznie... 2 zł. 50 gr.  
 z dostawą do domu... 3 zł. —  
 Na prowincji i przesyłką  
 pocztową... 4 zł. 50 gr.  
 Zagranicą... 6 zł. —  
 Cena pojedynczego egzemplarza 10 gr.

# GAZETA KALISKA

Pismo codzienne, polityczne, społeczne i ekonomiczne.

**CENA OGŁOSZEŃ:**

Za 1 wiersz milim. lub jego miejsce na  
 stronie 1, 2 i 3 gr. 10.  
 Nekrologi gr. 10, zwyczajnie gr. 5.  
**ADRES REDAKCJI i ADMINISTRACJI:**  
 Kalisz, Al. Józefiny 1. Tel. 96 91.  
 Otwarta od 9 do 7 wieczorem.

Nr. 264 (8492)

Wtorek, dnia 16 listopada 1926 r.

Rok XXXIV

## Otwarcie Sesji Sejmowej.

WARSZAWA, 15. W sobotę na Zamku posłowie i senatorowie zgromadzili się w sali Rycerskiej w oczekiwaniu na zaproszenie wejścia do sali Assamblowej. Szef kancelarii cywilnej Car zaprosił dziennikarzy pism krajowych i zagranicznych, aby weszli na salę. Po chwili p. Car zaprosił w imieniu Prezydenta posłów i senatorów na salę.

Rząd przybył z wice-premjerem Bartlem. P. Prezydent w towarzystwie marszałka Piłsudskiego. P. Prezydent był ubrany we fraku, przepasany Wielką Wstęgą Orła Białego. P. Prezydent odczytał dekret o otwarciu sesji

i oświadczył, że oczekuje od parlamentu spełnienia przezń obowiązków. Poczem uroczyste posiedzenie zostało zamknięte.

### Z Sejmu.

WARSZAWA, 15. Przed przystąpieniem do preliminarza budżetowego na rok 1927/28, marszałek udzielił głosu p. ministrowi skarbu Czechowiczowi, który wygłosił przemówienie.

Dyskusję nad expose p. ministra odłożono do następnego posiedzenia. Następnie p. marszałek zakomunikował, że szereg klubów zgłosiło wnioszek o uchynienie dekretu prasowego.

Następne posiedzenie wyznaczono na wtorek, godz. 10.30 przed południem.

## Sojusz sowiecko-turecki.

PARYŻ, 15. (Radio). Wczoraj w Odesie odbył się zjazd tureckiego ministra spraw zagranicznych Tefika-Rużdi-beja z komisarzem ludowym do spraw zagranicznych Czyczerynem, na którym mieli omawiać sprawy interesujące obydwa te państwa. W kwestji

wzajemnych stosunków politycznych między tymi państwami obydwa ministrowie skonstruowali brak jakichkolwiek tarć i dali wzajemne zobowiązanie, że będą się starać stosunki te jeszcze więcej ścieśnić i uczynić je bardzo serdecznymi.

### Min. Moraczewski złożył mandat.

WARSZAWA, 15. Minister Moraczewski ogłosił list do Klubu Parlamentarnego P.P.S., w którym oświadczył, że składa mandat poselski.

### Wszystkie zakłady elektryczne w Anglii podporządkowane państwu.

LONDYN, 15. Izba gmin przyjęła projekt ustawy, wedle której wszystkie prywatne i miejskie zakłady elektryczne zostają podporządkowane centralnym władzom państwowym.

### Aresztowanie oszukańczego doktora.

WARSZAWA, 15. Dokonano tu sensacyjnego aresztowania niejakiego Jerzego Janowskiego, na

skutek doniesienia p. Heleny Kosowskiej, wdowy po naczelniku Najwyższej Izby Kontroli Państwa. Skutkiem wadliwego leczenia i zastosowania końskiej kuracji, wyprawili Janowski Kosowską na tamten świat a gdy Kosowska robiła mu wyrzuty i sama żaliła się na cierpienia, dał jej receptę z przepisem cjanu po tasu. Wezwany ekspert stwierdził, że Janowski nie ma pojęcia o medycynie i jest zwykłym oszustem. Całą wiedzę lekarską zdobył jako sanitariusz szkoły podchorążych. Droga nielegalną wystarał się o no minację na porucznika lekarza i uchodził odłóż za dół o medycyny, a po opuszczeniu wojska rozpoczął praktykę. Śledztwo wykazało, że Janowski od siadywał już karę za szalerstwa. Przestępca ma podobno niejedno życie ludzkie na sumieniu.

## W sercu nocnego Paryża.

Rażące przeciwieństwa. — Nocny ruch i życie na Montmartre. — Typy uliczne. — Nocne lokale rozrywkowe Paryża. — Gdzie koncentruje się życie międzynarodowej cyganerii artystycznej? — Kamienny symbol ideałów ducha ponad środowiskiem rozpuszty.

(Od naszego specjalnego korespondenta).

PARYŻ w listopadzie.

Czytelnik domyśla się zapewne, że jest tu mowa o dzielnicy Montmartre. Ja to bowiem nazywają sercem nocnego Paryża.

Dziwna to dzielnica, dziwni ludzie. Konglomerat kontrastów i przeciwności.

Wspaniały dom nowoczesny opiera się o mały staroświecki budynek, wytworny panicz spaceruje pod rękę z dziewczką uliczną, dama ze świata tonie w objęciach apasza.

Każdy indywidualny i ekscentryczny sposób zarobkowania uchodzi tu za normalny — za absurd.

Montmartre śpi spokojnie za dnia. Życie zaczyna dopiero po godzinie dziesiątej, a głównie z udzieleniem północy. Wszystkie lokale, bary, kabarety, dancingi i tingle — tangle otwierają wtedy swe gościnne podwoje.

Z teatrów i do teatrów, z dancingów i do nich jada i idą tłumy panów w smokingach i pań w wieczorowych toaletach, — od wysokości parteru, aż

gdzieś pod niebo iskrzą się najróżniejsze stale i ruchome reklamy świetlne, portjerzy w barwnych strojach stoją u otwartych bram, tych przybytków rozkoszy, zaś na ulicach ruch samochodów, omnibusów i pieszych niesłychany. Przewyższa jeszcze ruch wieczorny na wielkich bulwarach w okolicy opery.

Sznur ludzi ciągnie się bez przerwy; kobiety z wymalowanymi jak lalki twarzami, z ustami jakby wyciętymi z czerwonego papieru, więcej rozebrane jak ubrane, przeważnie z włosami obciętymi „à la garconne” i mężczyźni różnych sfer, począwszy od „fircyka”, będącego na utrzymaniu u swej kochanki, a skończywszy na wytwornych gentlemanach, — chcących zakosztować nocnej rozrywki w tym sercu rozbawionego Paryża.

Są tu wielkie i wspaniałe sale, jak i małe duszne saliki, wszystkie jednak rześkie oświetlone i przepełnione ludźmi, żądni zabaw i rozkoszy. W pobliżu cała moc drobnych hotelików podejrzanej kontynty, których właściciele wypożyczając pokoje na „chwile” i na „godziny” robią wcale nie złe interesy.

Tym, którzy na bruku paryskim znajdują się z dobrze wypchanymi portfelami, na Montmartre, jak i reszta w całym Paryżu nie zabraknie z pewnością wesołych wrażeń i rozmaitości.

Z niezliczonych miejsc podkasanej muzyki wyróżnia się przede wszystkim słynny „Moulin Rouge”, z wielkim przepychem urządzony, dalej niemniej słynny „Folies bergeres”, „Casino de Paris”, Alhambra, Olympia i inne. Na program w tych lokalach składają się przeważnie produkcje baletowe, popisy śpiewaczek, operetki, kuplety, a co najważniejsze prezentacje najmożniejszych kostiumów i przepięknych toalet. Na scenie przewija się barwny koro

NAJNOWIEJSZYM ŚRODKIEM UŚMIERZAJĄCYM

**REUMATYZM**

ŁAMANIA, BOLE GŁOWY, ZĘBÓW

JEST WYPROBOWANY OD LAT 30

I NAGRODZONY MEDALAMI

**NERVAL-DE-FRANCOIS**

CHEMIA I APTEKA Z TARNOPOLA

DO NABYCIA WSZĘDZIE

WYTWÓRNIĄ GŁÓWNY SKŁAD WYSTĘKOWY

**APTEKA MIKOŁASCHA**

LWÓW.

W SKLEPIE  
**„GAZETY KALISKIEJ”**  
 Al. Józefiny 1,  
 jest do nabycia

**spis telefonów**

Każda gospodyni powinna wiedzieć,  
 że zaprawa do podłóg

**„JAŚNIEJ SŁOŃCA”**

nadaje podłogom, posadzkom i linoleum piękny i długotrwały połysk bez użycia szczołotek, zastępuje farbę olejną, farbuje białe podłogi w ciągu jednej godziny na kolory mahoniowy i orzechowy ciemny.

Sprzedaż w składach aptecznych, mydlarniach i składach farb.

1424

wód różnych Angielek, Amerykanek, murzynek, cowboyów i t. p.

Dekoracje wspaniałe, a scena zwłaszcza w pierwszych teatrzykach posiada zadziwiającą maszynę, dzięki której numeru idą bez przerwy i możliwe są takie zjawiska, jak autentyczne jezioro i łódki na scenie, Swoboda na sali zupełna, gwar we sołość, żarty w różnorodnych językach płyną tu pełną falą.

Dość licznie w Paryżu osiedleni Rosjanie — emigranci pozakładali wiele przedsiębiorstw restauracyjnych na Montmartre i popisują się w nich swymi tańcami narodowymi i śpiewami cygańskich romansów. Niezwykle oryginalne są chińskie kawiarnie i spejunki, gdzie obcy przybysz odnosi zwykle wiele wrażeń.

Jeszcze inny charakter posiada amerykański dancing — bar „Gipsy”, lub knajpa artystów „The Jockey” przy bulwarze Montparnasse, ulubiony lokal międzynarodowej cyganerii artystycznej z obu półkul, który karmi ich twarzeniami, dając wizję wprost fantastyczną. W tym tłumie różnobarwnym można być świadkiem wyuzdanych tańców, a często zwłaszcza nad ranem świadkiem bójki na pięści, między gorącokrwistymi mieszkańcami południa.

Nad centrum tego nowoczesnego Babilonu, nad środowiskiem radości i rozpusty, jakim jest Montmartre, stoi wspaniała bazylika Sacre — Coeur na wyniosłym wzgórzu, jako kamienny znak istnienia wyższych celów i ideałów od tej znikomej ucichy i przemijających szarów doczesnego żywota.

L. EYDKO.



## Dlaczego lampy radiowe głuchną i jak je można naprawić.

Nie jeden z radioamatorów posiada już z pewnością spory zapas lamp katodowych, które jako marne spoczywają ku strapieniu właściciela w czełstach jakiejś szuflady lub pudła. Ci, jednakże, którzy postąpili w ten sposób i z pietyzmem zachowali szczątki tego najważniejszego składnika radjoaparatu postąpili o wiele mądrzej od tych, którzy zepsuta lampkę bez namysłu wyrzucili na śmietnik, nie zdając sobie sprawy z tego, że niektóre typy lampek umierają właściwie śmiercią tylko pozorną. Przyjrzyjmy się tej sprawie bliżej.

Znajdujące się obecnie najwięcej w użyciu lampy katodowe można podzielić na trzy zasadnicze grupy: wolframowe, oksydowe i torowane. Pierwsze, z nich posiadają metalową katodę z czystego wolframu, w drugich główny drucik składa się z platyny, izydium lub t. p. otoczony warstwą tlenku strontu, wapnia i t. p., lampki zaś torowane mają katodę wolframową powleczone nadzwyczaj cienką warstwą toru.

Lampki wolframowe stają się z czasem dlatego bezużyteczne, że drucik zmienia pomalą swoją budowę wewnętrzną, krystalizuje, tworzy łuski i nierówności tak, że z czasem się przepala lub przerywa. Inaczej ma się natomiast rzecz z lampkami oksydowymi i torowanymi. Nie przepalają się one prawie nigdy o ile się nie połączy mimowoli napięcia anodowego z końcami żarzącego drutu. Częściej natomiast zdarza się, że kruchy drucik przerywa się wskutek wstrząśnięć.

Główną natomiast przyczyną zepsucia się tych lampek jest ulotnienie się warstwy toru i tlenku wskutek czego pozbawia się katody aktywnej masy. To jest właśnie przyczyną, że lampka, która się żarzyła a zatem posiada drucik w porządku, staje się głuchą, ponieważ na druczku nie znajduje się nic, co by przy tak niskiej temperaturze żarzenia mogło wysyłać elektrony.

Ażeby zrozumieć to zjawisko w całej rozciągłości należy się wprzódy zapoznać ze sposobem, w jaki się stwarza na katodach aktywną masę. W lampkach oksydowych skutecznia się to rozmaitymi mniej skomplikowanymi sposobami, w torowanych natomiast rzecz ta przedstawia się nieco trudniej. Drucik w tej lampce jest z czystego wolframu z nie dużą domieszką tlenku toru. Formowanie drucika następuje po wypompowaniu żarówki, w następujący sposób: drucik poddaje się, po wyłączeniu napięcia anodowego, wysokiemu napięciu żarzenia wskutek czego zaczyna się on do białości żarzyć, co wpływa na częściową redukcję tlenku toru, rozdzielenie go w całym drucie na metaliczny tor. Obniżając teraz napięcie formujące o połowę, stwarza się najdogodniejsze warunki dla osadzenia się na powierzchni drutu, dużej ilości atomów toru, która może wysyłać potrzebne prądy elektronowe.

Regenerowanie zatem zepsutych lampek polega na dalszej redukcji toru, co może wykonać z łatwością każdy radioamator rozporządzający jednym woltomierzem i jednym miliamperomierzem.

W zeszycie drugim „Radio amatora” z roku 1926 znajduje się właśnie taki przepis na przywrócenie aktywności lampce torowanej. Rzecz ta przedstawia się następująco: „W celu przywrócenia zdolności wysyłania elektronów uzbrajamy się w parę baterijek latarkowych, opornik na ca 50 omów i woltomierz.

Następnie załączamy do włókna szeregowo baterijkę (każda baterijka ma m. w. 4,5 V.) i opornik, a równolegle do opornika i baterijek — woltomierz. Zapomocą odpowiedniej ilości baterijek i opornika nastawiamy napięcie włókna do czterokrotnej wielkości napięcia normalnego dla danej lampy i pozostawiamy katodę pod działaniem tego napięcia przez 30 sekund.

Następnie przerywamy prąd i włączamy już tylko podwójne napięcie, przyczem wskazane jest wyjąć niepotrzebne baterijki (dla 4 v. lampy pozostawiamy 2 baterijki).

Podwójne napięcie działa na lampę przez pięć minut.

Po upływie 5 minut wstawiamy lampę do aparatu, dajemy normalne żarzenie i napięcie anodowe i próbujemy siłę głosu.

Jeżeli praca lampy jest niewystarczająca, to powtarzamy proces z podwójnym napięciem, ale już tylko przez dwie minuty. Znowu próbujemy lampę w aparacie i jeżeli lampka wzmacnia nadal niewystarczająco, powtarzamy ten ostatni dwu minutowy proces tyle razy, aż lampka zacznie pracować z porządnym efektem. Po każdym dwu minutowym żarzeniu należy kontrolować lampę w aparacie, gdyż przeżarzenie może obrócić nasze zabiegi w niwecz, a wtedy pozostaje powtórzyć całą procedurę jeszcze raz od początku.

Wprawiony amator mógłby jeszcze dalej regenerować swoją lampę, dając jej napięcie podwójne każdorazowo po 15 sekund.

Najlepiej jest wtedy nastrojać aparat na stacje dalsze i słabsze, gdyż trudno jest rozróżnić słabe zmiany przy silnych sygnałach. I przy tym ostatnim zabiegu należy być bardzo uważnym, gdyż łatwo otrzymuje rezultaty znacznie przekraczając pracę normalnej lampy.

Metoda ta jednakże wydaje tylko do czasu pewne wyniki i musi doprowadzić do zupełnej bezskuteczności, z chwilą, kiedy wszystkie tor, aż do najgłębszych warstw, przez przeciążenie drucika lub bombardowanie dodatnio naładowanymi cząsteczkami gazu, zupełnie zniknie. Znajdujący się jako powłoka drucika dwutlenek toru nie jest zdolny do emisji elektronów. Nie znaczy to jednakże, ażeby lampka stała się już zupełnie bezużyteczną. I na to znalazł się sposób, a mianowicie:

Wyczerpaną lampkę ogrzewa się w płomieniu palnika gazowego, tak długo dopóki się nie przekroczy granicy, w której może żarówka łatwo pęknąć. Po tym już dostatecznym podgrzaniu, wybiera się pewną niedużą powierzchnię żarówki i zaczyna się ją specjalnie silnie nagrzewać, aż do zniknięcia na niej zwierciadła. Oczywiście nie należy ścianki szklanej podgrzewać za silnie, ponieważ zmieknie szkło i w stanie przez próżnię wciągnięte do środka. Po zupełnym ostudzeniu staje się lampka z powrotem ak-

tywną, jeżeli się drucik przez dłuższy czas bez napięcia anodowego wyżarzy. Regeneracja ta polega na wyparowaniu metalu np. magnezu ze ścianki żarówki, którego nadmiar się tam osadza i tworzy przy równoczesnym łączeniu się z resztkami gazu zwierciadło. Przez wyparowanie magnezu następuje redukcja dwutlenku toru. Jeżeli się rzeczywiście dostanie na drucik odpowiednia ilość magnezu, co nie jest bardzo łatwe z powodu ochronnego działania anodowego cylindra, to tworzy się na zewnętrznej warstwie drucika nowy tor, który czyni lampkę z powrotem aktywną, t. zn. zdolną do wysyłania elektronów. Nie znając stopnia rozkładania się warstwy zdolnej do emisji poleca się przy próbach regeneracji zastosować metodę pierwszą to zn. przez wyżarzanie drucika, ponieważ nie naraża się żarówkę na pęknięcie. Dopiero, jeżeli sposób ten okaże się bez skutecznym, należy się uciec do metody drugiej wyżarzania żarówki, bo i tak się właściwie nie traci, gdyby nawet pękła. W celu jaknajwiększego i całkowitego pokrycia drucika w ten sposób odpada ochronne działanie anodowego cylindra. Należy również zwrócić uwagę na to, ażeby nie ogrzewać silniej jak potrzeba do wyparowania magnezu. — Te dwie metody mogą nie jednej lampce katodowej na dłuższy czas uratować życie.

## Z Teatru.

Arcykomiczna farsa znanej spółki autorskiej Hennequina i Webera p. t. „Pani Prezesowa” zdobyła sobie wstępnym bojem publiczność kaliską. Doskonała gra zespołu oraz arcykomiczne sytuacje wywołują bezustanne wybuchy śmiechu oraz gorące brawa przy podniesionej kurtynie. „Pani Prezesowa” ma zapewnione powodzenie. W poniedziałek Teatr nieczynny. We wtorek wspaniała tragedia St. Wyspiańskiego p. t. „Sędziowie” oraz „List” Al. Fredry. W środę doskonała farsa p. t. „Pani Prezesowa”. Przedsprzedaż biletów w dni powszednie do godz. 6 wiecz. w „Hurtowni Tytułowej” J. Wiczyńskiego (Główny Rynek 13), następnie w kasie Teatru.

### Kalendarzyk teatralny

Poniedziałek Teatr nieczynny

Wtorek „Sędziowie” i „List”

Środa „Pani Prezesowa”.

## KRONIKA.

15 LISTOPAD	<b>PONIEDZIAŁEK</b> Gertrudy P., Leopolda W. W. słońca g. 6 m. 54. Z. g. 3 m. 46. C W. g. 2 m. 27 pp. Z. g. 2 m. 10 pn.
----------------	--

— **Wizyta.** Od paru dni bawi w Kaliszu ks. Arcybiskup Roop u p. p. Hłowieckich w Kamieniu. Ks. Arcybiskup w sobotę poświęcił ołtarz w kościele O.O. Reformatorów (Nazaretanek) w Kaliszu, w niedzielę zaś był podejmowany obiadem u O.O. Jezuitów.

— **Misje w Kaliszu** odbędą się w kościele S-go Józefa od 21 listopada do 5 grudnia włącznie. Misje, które prowadzić będą wybitni misjonarze, rozdzielono na dwa okresy od 21 do 27 listopada dla kobiet i od 28 listopada do 5 grudnia dla mężczyzn. Nauki odbywać się będą w poniedziałki, wtorki, środy i czwartki od godz. 6 wiecz. W piątki i soboty spowiedź, w niedzielę o godz. 7 z rana msza S-ta z komunją. W niedzielę 5 grudnia procesja z krzyżem misyjnym. Dnia 6 grudnia to jest w poniedziałek o godz. 9 z rana nabożeństwo żałobne.

— **Poświęcenie sztendaru** Stowarzyszenia Młodzieży Katolickiej odbyło się w niedzielę w kościele S-go Mikołaja o godz. 9-ej z rana. Po akcie poświęcenia, którego dokonał ks. Biskup Krynicki, młodzież Katolicka wraz z „Sokołem” i innymi Stowarzyszeniami urządziła pochód przez miasto.

— **Ujawnianie cen na przedmiotach powszedniego użytku.** Ponieważ niektórzy z kupców przy rozprawach administracyjnych, karnych oświadczają, że nie rozumieją rozporządzenia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 20/II. 1923 r. o ujawdznianiu cen na przedmiotach powszedniego użytku przeto, Starostwo wyjaśnia: W myśl § 1 Rozporządzenia — posiadacze sklepów, składów, restauracji, cukierni i wogóle przedsiębiorstw sprzedaży przedmiotów powszedniego użytku obowiązani są wywiesić w lokalach tych przedsiębiorstw cenniki na wszelkie bez wyjątku przedmioty powszedniego użytku, a nadto ujawnić ceny bezpośrednio na odnośnych przedmiotach, t. j. że na artykułach pierwszej potrzeby tego samego gatunku mają być uwidocznione ceny tylko na jednym

z artykułów, różne desenia i opakowanie nie nakładają obowiązku oddzielnego ujawnienia cen. Towary różnych gatunków winny być zatem posortowane i cena uwidoczniona w ten sposób, aby dla każdego kupującego była widoczną. Ceny ujawnione na przedmiotach powszedniego użytku winny być zgodne z cenami istotnie pobieranymi oraz z cenami oznaczonymi w cenniku. Wyjaśnienie to jest ostateczne i na przyszłość Starostwo nie będzie brało pod uwagę żadnych tłumaczeń na temat niezrozumienia czy niejasności wyżej wymienionego rozporządzenia.

Starosta (—) TUŁECKI.

— **Bank dla handlu i przemysłu w Warszawie, wznowił swe czynności.** Sanacja n/Banku jest już prawie zakończoną i na zasadzie postanowienia Centralnego Komitetu Wykonawczego Bank nasz wraz ze wszystkimi Oddziałami wznowił swe czynności, udziela pożyczek i załatwia wszelkie czynności w zakres bankowości wchodzące.

— **Dla radioamatorów.** W poniedziałek o godz. 20 m. 30 w Wrocławiu pianista Demetrius odegra dwadzieścia pięć preludji Szopena. W Berlinie i Königswurzenhausen o godzinie 21 odbędzie się wieczór pianisty Respighi, który odegra szereg własnych utworów.

— **Kieszonkowcy zebrali obfity plon.** Oto dnia 13 b. m. p. Frydemu Abramowi ul. Nowa 18, skradziono z kieszeni 932 złote. Pan Fryde o powyższym zawiadomił komisarjat policji.

— **Zbrojny napad pod Wieluniem.** W dniu przedwczorajszym dokonano napadu rabunkowego w lesie pod wsią Grunty, gminy Działoszyce, pow. wieluńskiego.

Do przechodzącego mieszkańca Działoszy, Tobiasza Lejzerowicza, podbiegł zamaskowany osobnik z rewolwerem w ręku i steroryzowawszy go, zrabował portfel z weksłami na sumę kilkuset złotych, oraz 176 zł. gotówką i zbiegł w niewiadomym kierunku, grożąc wystraszonego Lejzerowiczowi śmiercią w razie wzywania pomocy.

Po ucieczce rabusia, napadnięty zameldował o rabunku w najbliższym posterunku policji. Wszczęto natychmiastowy pościg, w rezultacie którego sprawcę udało się ująć. Jest to 50-letni Jakub Cieślak. Odebrano od niego rewolwer i wszystkie rzeczy zrabowane Lejzerowiczowi. Cieślaka osadzono w więzieniu.

— **Krwawe morderstwo pod Koninem.** W nocy z dnia 13 na 14 b. m. w kolonii Barłogi gminy Rzgów powiatu konińskiego dokonano morderstwo na osobie mieszkańca tejże wsi 25-letniego Zygmunta Janiaka. Młody wieśniak od kilku dni przez wzgląd na powtarzające się często występy koniokraków, sypiał w stajni, strzegąc dobytku ojcowskiego.

Krytycznej nocy jak zwykle udał się na spoczynek do stajni. Rano po przeminięciu godziny, o której zwykł był zjawiać się w domu na śniadaniu, zaniepokojeni rodzice udali się do stajni, gdzie oczom ich przedstawił się grozą przejmujący widok. Na prymitywnie zbudowanym łóżku starzy wieśniacy ujrżeli powziartowane zwłoki syna.

Zygmunt Janiak, został w sposób okrutny zamordowany siekierą. Głowa nieszcześliwego była zupełnie zmasakrowana. Rozpacz Janiaków zważyła sąsiadów, którzy natychmiast powiadomili policję. Zmasakrowanego trupa Zygmunta Janiaka zabezpieczono na miejscu do czasu zajścia władz sądowo-śledczych. Ślad za krwawymi mordercami zaginął.



## Z KRAJU.

— **Podniesienie wychowania fizycznego.** Na posiedzeniu w dniu 10.11 1926 r. Rada ministrów uchwaliła następujący wspólny wniosek ministrów spraw wojskowych, wyznań religijnych, publicznego oraz spraw wewnętrznych w sprawie podniesienia wychowania fizycznego.

„W głębokim przekonaniu, że o przyszłości Rzeczypospolitej stanowić będzie ogół zdrowych fizycznie i moralnie obywateli, w przeświadczeniu, że podniesienie rozwoju fizycznego i tężyzny moralnej stanowi konieczny warunek zdrowia społeczeństwa.

Rząd przystąpi do wprowadzenia na drodze ustawy powszechnego obowiązku wychowania fizycznego młodzieży obojga płci, jako organicznej części wychowania publicznego.

Ponadto w celu rozbudzenia wśród społeczeństwa szerokiego ruchu wychowania fizycznego i sportowego, rząd podejmie akcję powołania do współpracy związków i stowarzyszeń, którym za świadczenia na rzecz ogółu zapewni możliwą ze swej strony pomoc.

Powyższą uchwałą rząd daje wyraz swemu stanowisku, iż odrodzenie fizyczne narodu uważa za warunek jego rozwoju. W dążeniu swem rząd pragnie podkreślić wagę współdziałania społeczeństwa z rządem, zagadnienie pracy rządu i społeczeństwa na rzecz państwa. Zamierzone wysiłki rządu i społeczeństwa w zakresie wychowania fizycznego muszą być skoordynowane, t. j. muszą być ujęte w ramy planowej organizacji. Organizację zapewni rząd. Praca związków opierać się musi na gruncie lokalnym, na dążeniu do wytworzenia lokalnych ośrodków sportowych.

Ruch wychowania fizycznego w społeczeństwie zostanie oparty na zasadzie współdziałania rządu i samorządów z stowarzyszeniami przysposobienia wojskowego i związkami sportowymi, które za świadczenia na rzecz ogółu i przyjęcie państwowych programów wychowania fizycznego otrzymają szereg pomocy, a w pierwszej linii pomoc instruktorów, inwestycje rzeczowe, oraz tereny na urządzenie boisk. Planowana akcja posuwać się będzie stopniowo i metodycznie, zmierzając do zorganizowania lokalnych wzorowych ośrodków sportowych.

Powszechne wychowanie fizyczne w szkolnictwie zmierzać będzie do rozwoju pełni fizycznego życia młodzieży i wytworzenia zdolności fizycznej każdego ucznia a dążeniem w tym celu będzie wprowadzenie oceny ze sprawności fizycznej do świadectw szkolnych oraz zaprowadzenie obowiązujących książeczek wychowania fizycznego.

Rząd w przekonaniu, że te usiłowania znajdą oddźwięk w społeczeństwie, przystąpi w najbliższym czasie do rozpoczęcia zamierzonej akcji.

— **Czternastolecie harcerstwa wielkopolskiego.** Przed tygodniem święcił Poznań uroczyste czterdziestolecie istnienia organizacji harcerskiej w Wielkopolsce.

Zgodnie z zpowiedzianym programem punktualnie o godz. 7 m. 40 rano zaroził się plac Bernardyński licznymi szeregami drużyn poznańskich i delegacji, przybyłych z całej Wielkopolski. Stąd udano się na nabożeństwo do kościoła OO. Bernardynów.

Po nabożeństwie odbyła się odprawa komendantów hufców i drużyn w obecności przedstawiciela Naczelnictwa Z. H. P., Komenda Główna Kwatery Męskiej p. Stanisława Sedlaczka z Warszawy.

Ponieważ w tym samym dniu odbywał się ingres ks. arcybiskupa Hlonda na stolicę prymasowską, więc delegacja harcerskich władz udała się na owe uroczystości.

Zbirowe zwiedzanie „Wystawy Przeciwalkoholowej” i wewnętrzne obchody drużyn zakończyły ten dzień, tak uroczysty dla harcerstwa wielkopolskiego.

— **Stronnictwo Prawicy Narodowej.** W dniach najbliższych odbędzie się zebranie organizacyjne warszawskiego odłamu Stronnictwa Prawicy Narodowej, grupującego się jak wiadomo w Krakowie. Prezesem stronnictwa jest ks. Janusz Radziwiłł, w którego salonach odbędzie się posiedzenie przy udziale wiceprezesa, b. ministra Targowskiego i p. Bobrzyńskiego. Należy zaznaczyć, że wśród członków grupy jest również b. premier Aleksander hr. Skrzyński. Zapowiedziana konferencja jest etapem dalszym na drodze porozumienia się z grupą konserwatywnych w Polsce i złączenia ich w jedno stronnictwo.

— **Jak pija w Warszawie.** W ostatnim roku sprzedano w Warszawie alkoholu 8.329.000 litrów, prócz wina, piwa i miodu, czyli na jednego mieszkańca w Warszawie wypada 8½ litra wyrobów wódczanych. Po uwzględnieniu kobiet, dzieci i starców, każdy dorosłe mężczyzna w Warszawie wypija rocznie 20 litrów wódek.

— **Przyjechali na występy.** Podczas targu w dniu 9 bm. przytrzymała Komenda P. P. na miasto Gniezno, 11 zawodowych dolinarzy,

przybyłych z różnych miast Polski, których odprawiono do komendy, aby zapobiec kradzieżom. Po skończonym jarmarku odstawiono „szanownych gości” na dworzec, aby się ich z miasta pozbyć z wyjątkiem zawodowej złodziejki Stube, która jest podejrzana o kradzież 40 m. popeliny, na szkodę tut. kupca Stefańskiego.

## ZE ŚWIATA.

— **Najmniejszy naród na świecie.** W Północnej Palestynie żyje dotychczas, jak podają pisma amerykańskie, resztki szczepu Samarytan, biorących swą nazwę od istniejącego niegdyś miasta Samarija.

Szczep Samarytan powstał mniej więcej przed 3.000 laty. Kiedy północne szczepy narodu żydowskiego uprowadzone zostały do niewoli, pewnej ilości rodzin żydowskich udało się pozostać na miejscu. Na oko mieszała się oni z obcymi i w dalszym ciągu wyznawali Jehowę.

Kiedy następnie Żydzi powrócili z niewoli babilońskiej, nie chcieli uznać Samarytan za swych współplemieńców i współwyznawców i nie dopuszczali ich do obrządków religijnych w Jerozolimie.

Po długich i krwawych walkach między nowymi a starymi szczepami Samarytanie zmuszeni byli opuścić Jerozolimę i zbudowali swą własną świątynię na górze Egarzin. W roku 129 przed Narodzeniem Chrystusa świątynię tę zburzył Jan Hyrkan, jednakże miejsce, na którym świątynia się wznosiła, pozostało dla Samarytan święte. Samarytanie zawsze trzymali się ściśle nauki Mojżesza, jednakże interpretowali ją nieco odmiennie, niż reszta narodu żydowskiego. I dzisiaj jeszcze przestrzegają oni wszystkich przepisów rytuału żydowskiego.

Wskutek nietolerancji religijnej szczep Samarytan uchodził zawsze wśród Żydów palestyńskich za rasę nieczystą i był przedmiotem ogólnej pogardy. Samarytanie żyli wobec tego w zupełnym odosobnieniu, mieli swych własnych kapłanów i nie troszczyli się o losy całego żydostwa.

Kiedy w roku 70 po narodzeniu Chrystusa Bar-Kochba stanął na czele wielkiego powstania przeciwko Rzymianom, Samarytanie do akcji tej się nie przyłączyli, wobec czego po zwycięstwie Rzymian nie zostali wypędzeni z Palestyny. Podczas kiedy cały naród żydowski zmuszony był opuścić swą ojczyznę, Samarytanie pozostali w Palestynie i dziś jeszcze żyją na tym samym miejscu, gdzie żyli przed laty tysiącami. Ponieważ Samarytanie wystrzegali się zawsze jakiegokolwiek kontaktu z otoczeniem, zawierając związki małżeńskie tylko między sobą, szczep ten pomału wymierał, tak że dzisiaj główne ich siedlisko znajduje się w Nubulus, poblizu dawnej Samariji, gdzie mieszka już tylko około 175 przedstawicieli tego wiecznego szczepu. W Damaszku, Askalonie i Cezarei, zamieszkałych dawniej prawie wyłącznie przez Samarytan, dziś narodu tego już nie ma.

Samarytanie z Nubulus uważają się za najczystszych przedstawicieli rasy żydowskiej, nigdy bowiem nie opuszczali ziemi praojców swoich, nigdy nie zawierali małżeństw mieszańców i dotychczas żyją ściśle podług przepisów rytualnych z przed 30 wieków. Wymukli, o twarzach bladych, delikatnych rysach, pięknych czarnych oczach, poważni i na wszystko obojętni Samarytanie są typowymi przedstawicielami rasy zmęczonej i skazanej na wymarcie.

— **Sensacyjne odkrycie lekarza londyńskiego.** W londyńskiej klinice okulistycznej przeprowadził lekarz tamtejszy dr. Duke-Eldear szereg prób z ultrafioletowymi promieniami, stosując je do chorych na zanik nerwu wzrokowego.

Próby okulisty londyńskiego dały wyniki niespodziewane.

Po pewnym czasie nerw oczny odzyskiwał swą pierwotną władzę i chory z wolna odzyskiwał wzrok.

Zabiegi dokonywane promieniami ultra fioletowymi wymagają jednak wielkiej ostrożności i stosowane być muszą w pewnym ściśle określonym porządku.

Metoda dr. Duke-Eldeara wywołała żywe komentarze w świecie lekarskim.

## Z PIŚMIENICTWA.

— **„Wiedza i życie”.** Ukazał się zeszyt 9 Miesięcznika popularno — naukowego p. n. „Wiedza i Życie”, przynoszący szereg ciekawych, ilustrowanych artykułów. Zeszyt otwiera artykuł Stan. Małachowskiego — Lempickiego o Pantheonie induskim i wprowadza nas w świat wierzeń wyznawców buddyzmu i branzimu. Artykuł Dr. Am. Hertzówny rozstrzyga kwestję sporną o pochodzenie alfabetu fenickiego, który dał początek naszemu. Artykuł J. Peretjatkowiczówny: „Książka o wyprawach polarnych” jest hołdem, złożonym bohaterom wysiłkom podróżników ku krainom polarnym, a zwłaszcza autorowi książki, Antoniemu Dobrowolskiemu, który był jednym z uczestników wyprawy „Belgiki”.

Dr. Wł. Gumplowicz żywo i barwnie kreśli nam dzieje pierwszego osadnictwa w Ameryce północnej — Obecnych Stanów Zjednoczonych.

Książce i księgozbiorem poświęca swój artykuł dr. Nalecz — Dobrowolski, przeprowadzając statystykę porównawczą naszych książek i wydawnictw ze statystyką innych krajów. Końcowe artykuły poświęcone są samokształceniu. Artykuł o Rubakinie daje nam charakterystykę tego znakomitego, o

wszechświatowej sławie, rosyjskiego popularyzatora, oraz jego wskazówki dla samouków. Wł. Weychort — Szymanowska wyzerpująco omawia książkę prof. W. Spasowskiego „O samokształceniu”.

Zamykają zeszyt: kronika polityczna, recenzje z książek i czasodism oraz odpowiedzi redakcji.

Zeszyt 9 „Wiedzy i Życia” jest bogato ilustrowany i starannie wydany.

— **W nr. 21 „Świata Kobiecego”,** który się właśnie ukazał, jest szereg nader interesujących artykułów, świadczących o coraz piękniejszym rozwoju naszego pisma. I tak: Stefania Podhorska-Okolów daje sylwetkę literacką Marii Dąbrowskiej — Malibran (Paryż); Rouen, miasto świątyni ze szkła i kamiennych koronek — Czesław J. Kozłowski; „Gałązka z za płotu”, cykl liryczny — K. Alberti; „Stracony Rekord”, powieść — Helena Zmigryderowa; „Paryskie dancingi” z pełnymi wdzięku ilustracjami Jerzego Zaruby — I. Kalinowska; „Gdańszczanki” — Zofia Kramsztyk; „O Paryżance i modzie”, korespondencja własna z Paryża — I. K. „Przewodnik po Warszawie”, zawierający niezrównane informacje dla przyjezdnych pań — „To i owo”, zbiór wiadomości bieżących — Efeb; „Retusz artystyczny twarzy” — Wynik konkursu na przeróbkę sukni i t. d. Prześliczne ilustracje, najnowsze modele zagraniczne, dział gospodarczy, odpowiedzi redakcji — wszystko składa się na całość przygotowaną z widocznym staraniem nietylko o stronę estetyczną i praktyczną, ale również i o zadowolenie potrzeb intelektualnych nowoczesnej kobiety.



Wylączna sprzedaż

# BALTIC RADIO

1944

najlepszy sprzęt, szematy, komplety do budowy i gotowe odbiorniki.

**M. MAJERAN, Kalisz, Babina 1.**

RADIO.	
Program na wtorek 16 listopada r. b.	
WARSZAWA (400) 17 Odczyt prof. Mościckiego, 19.45 Odczyt o Paragwaju; 20.30 Koncert symfoniczny.	
BERLIN — KÖNIGSWURST. (483,9—1300) 17 Koncert, 20 „Wieszcza lodowców” operet. Bredschmeikra.	
WROCLAW (322,6) 15.50, 18, 20.30 Koncerty.	
GDAŃSK (272,7) 16 Koncert, 21 „Ewangelista” op. Kienzla.	
FRANKFURT n/M. (428,6) 16.30 Koncert, 20 Koncert Battistiniego.	
HAMBURG (394,7) 16.15, 20 i 21.40 Koncerty.	
LIPSK (357,1) 15.30 Koncert, 20 Koncert Battistiniego.	
MONACHJUM (535,7) 12.15, 17 Koncerty, 20 Koncert Battistiniego.	
PRAGA (348,9) 20 Koncert.	
BARCELONA (280,4) 22.20 Koncert.	
ZAGRZEB (275,2) 20.15 Koncert.	
OSLO (370,4) 20 Koncert.	
BERN (411) 20 Koncert.	
MEDJOLAN (318,8) 21 „Tosca” op. Puccini.	
BRUKSELLA (265,5) 21.30 Koncert galowy.	
STOKHOLM (416) 18.45 Koncert, 22.15 „Aida” op. Verdiego	
RZYM (425) 21 Opera.	
ZURYCH (500) 20 Koncert.	
BRNO (441,2) 19 i 20.30 Koncerty.	
WIEN (517,2 i 588,2) 16.15 i 20.05 Koncerty.	
BUDAPESZT (555,6) 19.30 Koncert Filharmonji.	
LONDYN—DAVENTRY (361,4—1600) 12 Koncert, 16, 17, 15, 19, 20.30, 21, 22.45, 23.15 Koncerty, 23.30 „Finella” op. Clevelanda.	

Najtańsze źródło zakupów dla radio-amatorów

## RADIO - MAJERAN KALISZ,

ul. Babina № 1. 1420

KONC. PRZED. ELEKTROTECHNICZNE

**Inż. H. SZULCA d. Elektra**

Kalisz, Al. Józefiny 12, tel. 41.

Wykonuje wszelkie roboty elektrotechniczne:

OŚWIETLENIE, MOTORY, AKUMULATORY,

— — — PIORUNOCHRONY. — — —

Tanio, szybko, solidnie. Życzącym na rozplaty.

## Składajcie ofiary na inwalidów wojennych.



# Ludzie gina.

26) (Powieść z angielskiego.)

Wszystkie drogi prowadzą do — Kopenhagi.

Skoro Krag wyszedł następnego dnia ze swego przedziału, właśnie blade światło dnia mieszało się z żółtym światłem lamp na korytarzu. Pociąg był już daleko w Szwecji i zbliżał się do Helsingborgu. Po kolei zjawili się podróżni, jedni bladzi i niewyśpani, drudzy rześcy i świeży. Wkrótce korytarz był pełny. Wóz był silnie opalany, i pasażerowie musieli nieustannie ścierać wilgoć z szyb, aby oglądać krajobraz lub wodnistą równinę, na której tu i tam leżały jeszcze płachty śniegu. Zbliżano się do północnego klimatu Riwiery nad cieśniną morską.

Krag przeszedł śpiesznie przez przedziały. Nie które przedziały sypialne zostały właśnie uporządkowane przez służbę a w jednym przedziale pierwszej klasy dla niepalących siedziała panna Aino Erko oddawna w swoim nienagannym kostjumie podróżnym, zawsze wykwintnie wciśnięta w kąt. Angielskie pismo trzymała złożone w ręce, odzianej w rękawiczki. Spojrzenie Kraga szukało torby z dokumentami. Tak, wisiała jeszcze ciągle na ramieniu.

Krag uklonił się, usiadłszy tuż obok korytarza, a ona odpowiedziała na jego pozdrowienie krótkim skinieniem głowy, jak gdyby chciała okazać że jest jej obojętne, czy znajduje się tutaj, czy też nie.

Surona nie było. Gdy poprzedniego wieczora od wiedział ją w przedziale, chciał jej dać tylko kwit na pakunek. Rozmawiali z sobą chwilę, poczem Finlandczyk wrócił do swego przedziału. Wszystko to wyglądało na akt uprzejmości, nie można było być bardziej poprawnym. Byli jak brat i siostra. Prócz tego byli rodakami i było to zupełnie naturalne, że lubili przebywać razem i pomagali sobie wzajemnie. A jeśli łączą ich stosunek, to była rzecz najbardziej naturalna w świecie. W każdym razie Krag miał już tłumaczenie dla tej okoliczności, że Suron wyszedł owego wieczora z domu Josa. Mógł być u swojej, kochanki, która siedziała sama w biurze i czekała na wiadomość od swego szefa. W ten sposób można było łatwo wszystko wytłumaczyć, i Krag czuł się

nawet dosyć nieprzyjemnie w roli szpiega. Jeszcze wczoraj wieczorem stwierdził, że Suron siedział w wagonie, idącym do Malmö. Było zwyczajem, że ludzie, którzy śpią rano długo, chętnie jadą przez Malmö, gdzie biorą powóz do Kopenhagi, zamiast bezpośrednich wagonów Helsingborg — Krag za stanowiąc się chwilę, za którym z dwojga ma pójść: za Suronem, czy za panną Erko. Szybko jednak zdecydował się pójść za tą osobą, która wiozła dokumenty. I tak się stało, że Krag jechał do Helsingborgu gdy Suron pojechał pociągiem ładowym przez równinę Schonen.

Było to w czasie, gdy kontrola paszportów była bardzo ostra. Krag posiadał prócz swego paszportu na własne prawdziwe nazwisko, opatrzone jego fotografią, jeszcze kilka innych papierów, upoważniających go do przekroczenia wszelkich granic bez żadnych przeszkód. Gdy duński urzędnik policyjny zbadał paszport Kraga z fotografią, ujrzał przed sobą zamiast energicznej, gładko ogolonej twarzy brodatego pana o wybitnie południowym typie, nie mógł się powstrzymać od żartobliwej uwagi:

— Ale ta fotografia jest niezmiernie podobna! Krag pokazał mu swoje legitymacje.

— Tak, tak, rozumiem — rzekł urzędnik, wy-cisnąwszy na dokumencie pieczęć.

Potem spojrzał znów na zamaskowanego detektywa, i uśmiechnął się.

— Wspaniała maska — rzekł, nadzwyczajna. I wskazawszy ręką na podróżnych, dodał szeptem:

— Czy jest on tu?

— Tak — odparł Krag.

— Zatem życzę panu powodzenia panie Krag.

(Dalszy ciąg nastąpi).

**Czy jesteś już członkiem  
Polskiej Instytucji Czerwonego Krzyża?**

## BIULETYN

**SPOSTRZEŻEN METEOROLOGICZNYCH STACJI  
„KALISZ” Państwowej Sieci Meteorologicznej  
PRZY SEJMIKU**

**w dniu 15 listopada 1926 r. g. 7-a rano**

1) Ciśnienie powietrza	751.5
2) Kierunek wiatru	SE
3) Siła wiatru	1 m/s
4) Stan nieba	zachm. umiar.
5) Wilgot. bezwzględna	5.9 mm
6) Wilgot. względna	97%
7) Temp. powietrza	+4.2
8) Ilość opadów	0.1
9) Najwyż. temp. {	+12.0
10) Najniż. temp. {	+4.0
11) Temp. grunt. na głębokości 50 cm. 1 g. p. p.	+0.80



### Zginęła księżeczka wojskowa

wydana przez P. K. U. w Kaliszu, na imię Gerszona Brokmana, rocznik 1900 oraz akt ślubny na to samo imię.

1471

### Skradziono paszport

wydany przez Magistrat m. Koło, na imię Hersza Szwarcmana.

1472

## SKŁAD MATERJAŁÓW PIŚMIENNYCH „GAZETY KALISKIEJ”

SP. Z OGR. ODP.

### POLECA:

Wielki wybór papeterji wiedeńskiej i krajowej w ozdobnych pudełkach od 3 zł. i kopertach 10×10 — od 1 zł. Pióra wieczne. Bilety wizytowe. Ołówki automatyczne, Böhlera, Komio, Penkala, teczki do papierów, notesy. Kalendarze wieczne, ścienne, terminowe i inne. Ramki wszelkich formatów do fotografii od 60 gr. szt. Albumy do pocztówek, fotografii i poezji. Akwarele, kredki w pudełkach, na sztuki. Książki handlowe do buchalterji podwójnej i amerykańskiej.

Wielki wybór pocztówek malarzy polskich, galerja drezdeńska, salon paryski, oryginalne egipskie i francuskie.



Zwracać uwagę na nazwę „KOWALSKINA”

### ŻADAJCIE TYLKO!

260

#### Glicerophosphate czysty i z żelazem

Magistra A. Bukowskiego stosowany przy anemii, nerwowym wyczerpaniu i w stanie upadku ogólnego odżywiania.

#### Thé Purgativ podług Chambarda

Magistra A. Bukowskiego. Ziółka przeczyszczające, nieszkodliwe dla organizmu, łagodnie i szybko działające, stosowane dla osób dorosłych oraz dzieci.

Sprzedaż we wszystkich aptekach i składach aptecznych.

UWAGA: Wszystkie wyroby naszego laboratorium są zaopatrzone: w czerwony podpis „A. Bukowski” i markę ochronną trójkąt ze statywem.



Czopki hemorojdalne GASECKIEGO

(z kogutkiem),

usuwiają ból, swędzenie, pieczenie,

krwawienie, zmniejszają guzy (żyłaki).

Sprzedają większe apteki. 1343

### Nagrody 300 zł

otrzyma, kto zwróci skradzione 3 weksle po 100 dol. wystawione przez M. Piekarskiego, w obcych rękach nie mają wartości.

Zwrócić Lek. D-ta Solnik, Wrocławska 20.

1462

Sprzedam lub wydzierżawię

ELEKTRYCZNĄ FABRYKĘ

WYROBÓW STOLARSKICH

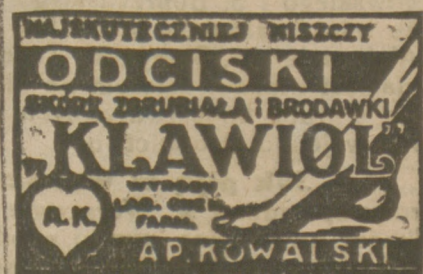
ORAZ

LOKOMOBILE

prawie nową wraz z murowanymi budynkami, przygotowanymi na tartak.

Wiadomość na miejscu w Kaliszu, przy ul. Górnośląskiej № 95, tel. 56, w składzie drzewa H. ZNAMIROWSKIEGO.

1451



STENOGRAFI wyucza obecnie

darmo, listownie Redakcja Stenografu

Warszawa, Szczygła 12. 1438